

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 134 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 24 คน วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม

แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 28 คน และวิทยาลัยการอาชีพ สอยดาว แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 219 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ออนไลน์ : 2563)

1.2 การประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ กลุ่มข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มครู จำนวน 5 คน รวมเป็น 12 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2563 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่ม ตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 907 - 610 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้วิทยาลัยเป็นชั้นในการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกผู้บริหารและครูแต่ละวิทยาลัยด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครู 133 คน รวม 140 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยในขั้นตอนนี้ กำหนดกลุ่มข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม โดยยึดหลักการ ตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มครู จำนวน 5 คน รวมเป็น 12 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มี 3 แบบ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี เป็น แบบตรวจสอบรายการ (Checklists) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และสถานศึกษา ที่สังกัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จำนวน 47 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ 10 ข้อ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ 10 ข้อ

ด้านการจัดการเรียนการสอน 11 ข้อ ด้านการเงิน 7 ข้อ และด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ 9 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.69 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

2. แบบการสนทนากลุ่ม มีลักษณะของข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักได้สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และแนวคิด ตามประเด็นคำถาม

3. แบบประเมินแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเมินตามมาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน คือ ความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. การสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลโดยการประชุมสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 เวลา 13.00 น. ถึง เวลา 16.00 น. ณ ห้องประชุมสอยดาว วิทยาลัยการอาชีพสอยดาว ตำบลทรายขาว อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

3. การประเมินแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับแบบประเมินตอบกลับจำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรีวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

2. วิเคราะห์เนื้อหาจากการประชุมสนทนากลุ่ม พร้อมทั้งสังเคราะห์ไปสู่แนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี

3. วิเคราะห์การประเมินแนวปฏิบัติที่ดีของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มประชากร (σ) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัด จันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ ด้านการการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัด การเรียนการสอนลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งแต่ละด้าน มีรายละเอียดเป็นรายชื่อ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ชื่อ คือ วิทยาลัยมีการรับสมัครนักเรียนในระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เข้ามาเป็นลูกเสือ (ลส.3) วิทยาลัยมีการจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญ และในระดับมาก จำนวน 8 ชื่อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ วิทยาลัยมีการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาในสถานศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด วิทยาลัยมีการจัดตั้ง กลุ่มลูกเสือวิสามัญ เมื่อมีกองลูกเสือวิสามัญตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป และวิทยาลัยมีผู้กำกับลูกเสือ กองละ 1 คน และรองผู้กำกับที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นผู้ดูแลลูกเสือ

1.2 ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ วิทยาลัย ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการลูกเสือและรองผู้อำนวยการลูกเสือของวิทยาลัย วิทยาลัยได้แต่งตั้งผู้กำกับ กองลูกเสือ และรองผู้กำกับกองลูกเสือที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีคุณวุฒิหรือได้รับวุฒิบัตร ขั้นความรู้เบื้องต้นประเภทวิสามัญเป็นอย่างน้อย และวิทยาลัยมีการสนับสนุนให้บุคลากรลูกเสือ ในวิทยาลัยให้พัฒนาตนเองในการใช้หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ

1.3 ด้านการจัดเรียนการสอนลูกเสือโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ชื่อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ วิทยาลัยมีแผน การจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 รองลงมา คือ วิทยาลัยมีการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมาย ตามข้อกำหนดของ คณะลูกเสือแห่งชาติ และวิทยาลัยจัดให้มีพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ

1.4 ด้านการเงินลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ทุกชื่อ อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ วิทยาลัยมีการเก็บเงินค่าบำรุง ลูกเสือวิสามัญประจำปี เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมลูกเสือของวิทยาลัย วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุน ให้กิจกรรมลูกเสือวิสามัญที่ได้ระบุในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี และวิทยาลัย มีการรายงานเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของลูกเสือต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.5 ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานประจำปี (ลส. 5) เพื่อรายงานข้อมูลหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินงาน วิทยาลัยมีการบันทึกปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไข สรุปผลการดำเนินงานลูกเสือ วิสามัญเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อใช้ประกอบในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ของวิทยาลัย และวิทยาลัยมีการรายงานข้อมูลบุคลากรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ประกอบด้วย จำนวนลูกเสือวิสามัญ จำนวน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ วิสามัญเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น กับวิทยาลัยมีการรายงานด้านบริหารจัดการ การดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมสำคัญทางลูกเสือในช่วงปี เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2. ผลการหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยการจัดการสนทนากลุ่มจากผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสรุปแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญทั้ง 5 ขั้นตอน และองค์ประกอบแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้ (1) วางแผน (Plan) ประกอบด้วย (1.1) สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญ (1.2) กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมกัน (1.3) ผู้บริหารกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ (2) ปฏิบัติตามแผน (Do) ประกอบด้วย (2.1) ส่งครูเข้ารับการอบรม พัฒนา (2.2) จัดการเรียนรู้อะเนกนิเทศ (2.3) ส่งเสริมวัสดุ อุปกรณ์การสอน (2.4) องค์ความรู้ (3) เสริมแรง (Reinforcement) ประกอบด้วย (3.1) นิเทศ ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ (3.2) การให้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ต่อยอด (3.3) สร้างขวัญกำลังใจ (4) สร้างเครือข่าย (Networking) ประกอบด้วย (4.1) PLC (4.2) แลกเปลี่ยนบุคลากร ทรัพยากร และ (4.3) ทำกิจกรรมร่วมกัน (5) สร้างความภาคภูมิใจ (Create pride) ประกอบด้วย (5.1) เผยแพร่ผลงาน รายงานผล และ (5.2) ประเมินมาตรฐานงานลูกเสือวิสามัญ

3. ผลการประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญทั้ง 4 ด้าน แนวปฏิบัติที่ดีที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ด้านความมีประโยชน์ และความเป็นไปได้ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อภิปรายผล

แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ (1) ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยมีการรับสมัครนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เข้ามาเป็นลูกเสือ (ลส.3) อยู่แล้ว จึงทำให้การจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญง่ายขึ้น อีกทั้งวิทยาลัยมีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในสถานศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด ซึ่งในการจัดตั้งกลุ่มลูกเสือวิสามัญเมื่อมีกองลูกเสือวิสามัญตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป และวิทยาลัยมีผู้กำกับลูกเสือกองละ 1 คน และรองผู้กำกับที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นผู้ดูแลลูกเสือ วิทยาลัยสามารถจัดตั้งกองลูกเสือได้ทันที ซึ่งวิทยาลัยมีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ในเรื่องการแบ่งกลุ่ม แบ่งกองลูกเสือ การกำหนดบุคลากรครูที่จะเข้าประจำกลุ่มกองลูกเสือ โดยผู้บริหารมีคำสั่งแต่งตั้งที่ชัดเจน และมีติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557: 163 - 164) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า การดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการบริหารในเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในกิจกรรมลูกเสือ มีการประชุมชี้แจงในแนวนโยบายให้ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และจัดทำโครงสร้างการบริหารตามแผนผัง (2) ด้านการการบังคับบัญชาลูกเสือ ทั้งนี้วิทยาลัยได้แต่งตั้งผู้อำนวยการลูกเสือและรองผู้อำนวยการลูกเสือของวิทยาลัยตามระเบียบการจัดตั้งที่ถูกต้อง ดังนั้นวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งผู้กำกับกองลูกเสือ และรองผู้กำกับกองลูกเสือที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ซึ่งมีคุณวุฒิหรือได้รับวุฒิบัตรขั้นความรู้เบื้องต้นประเภทวิสามัญเป็นอย่างน้อย และวิทยาลัยมีการสนับสนุนให้บุคลากรลูกเสือในวิทยาลัยให้พัฒนาตนเองในการใช้หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับความรู้ และสามารถนำวิชาลูกเสือไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยภัทร จินสุทธิ์ และคณะ (2563 : 51 - 52) เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ มีแนวทางการบริหารคือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรวิชาลูกเสือในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้ มีการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของครูผู้สอนลูกเสือ กิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ ส่งเสริมการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีและกล้าแสดงออกที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติของลูกเสือ มุ่งเน้นพัฒนานิสัย ความมีระเบียบวินัย คุณธรรมและการบำเพ็ญประโยชน์ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของสัญญา โยธาวิฑูรย์ (2555 : 70 - 72) เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ต่อสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาเป็นด้านการจัดการบุคลากร ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการจัดงบประมาณและ วัสดุอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ส่วนมาก ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมี การวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ควรมีการพัฒนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้ได้รับวุฒิทางลูกเสือที่ตรงกับประเภทลูกเสือที่สอน ควรจัด ให้มีการทบทวนเป็นประจำ เรื่องสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม การจัดซื้ออุปกรณ์ ให้เพียงพอต่อกองลูกเสือ เอกสารหลักสูตรต้องปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับกลุ่ม โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา และสุดท้ายควรมีการสร้างคู่มือการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นแนว ทางการปฏิบัติสำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือและสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงควิน (Shinkwin, 1983 : 79 - 84) เรื่อง Two Boy Scout troops: The impact of the Troop Culture on What Boys Learn ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้กำกับลูกเสือที่มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจ เข้าใจในกิจการลูกเสือ เป็นอย่างดี อารมณ์ดี สนุกสนาน มีการวางแผนแบ่งกลุ่มการเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ มีการอภิปราย และการละเล่นต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ชายหมู่ลูกเสือและสมาชิกอายุน้อย ยังไม่มีความพร้อม ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุนได้รับการแก้ไข ตรงข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มี หลักจรรยาบรรณในจิตใจ ตรงข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณในจิตใจ ไม่มีความ มั่นใจจัดตั้งกองลูกเสือ ประชุมเฉย ๆ เครื่องริมนเกินไป จะพัฒนาองลูกเสือได้ผลน้อยกว่าผู้กำกับ ลูกเสือที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น (3) ด้านการจัดเรียนการสอนลูกเสือ จะเห็นได้ว่าวิทยาลัย มีแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือวิสามัญที่สอดคล้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ซึ่งวิทยาลัยมีการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายตามข้อกำหนดของ คณะลูกเสือแห่งชาติ อีกทั้งวิทยาลัยจัดให้มีพิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ การจัดการเรียน การสอนวิชาลูกเสือในวิทยาลัยยังคงยึดหลักสูตรที่สอดคล้องกับระบบการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับแนวคิดของสมาคม สังฆพันธ์ (2558 : ออนไลน์) ที่ได้สรุป แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการลูกเสือไทยไว้ว่า วัตถุประสงค์ของ

คณะลูกเสือแห่งชาติ พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 กำหนดไว้ว่า คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรมให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้ ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ และมาตรา 9 ให้กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนงานของคณะลูกเสือแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาศาสนศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยแคทเธอรอลล์ (Catherall, 1967 : 79 - A) เรื่อง Varsity Scouting: An Evaluation of Its Potential as an Alternative for 14 and 15 Years – old Boys ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลความสามารถในการเลือกวิชาลูกเสือ การประเมินโปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือของสหรัฐอเมริการะหว่างโครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่ง ของภาคตะวันตก เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจว่าเด็กชาย 14 - 15 ปี ควรจะได้รับการจูงใจเข้าสู่โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือ ซึ่งใช้วิธีที่ทำสืบกันมา จากผลการศึกษาทั้ง 3 ครั้ง ในระหว่างโครงการนำร่อง จึงให้เห็นว่า วิชาการลูกเสือไม่ได้ขึ้นอยู่กับการรับสมาชิกใหม่หรือการรักษาจำนวนสมาชิกให้คงอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับการฝึกอบรม การเร้าความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่า (4) ด้านการเงินลูกเสือ วิทยาลัยมีการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือวิสามัญประจำปี เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมลูกเสือของวิทยาลัย วิทยาลัยจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนให้กิจกรรมลูกเสือวิสามัญที่ได้ระบุในแผนปฏิบัติงานประจำปี และวิทยาลัยมีการรายงานเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของลูกเสือต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการด้านการเงินของลูกเสือในวิทยาลัย มีการวางแผนและระบุแผนการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระเบียบ เพื่อรายงานผลการใช้เงินที่ถูกต้องตามระเบียบราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาอูซัย ชุ่มเมืองเย็น (2555 : 88 - 89) เรื่องการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเงินลูกเสือ ผู้บริหารควรสนับสนุนงบประมาณ และบริหารการเงินอย่างเป็นระบบ และ (5) ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ วิทยาลัยมีการจัดทำรายงานประจำปี (ลส. 5) เพื่อรายงานข้อมูลหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินงาน วิทยาลัยมีการบันทึกปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข สรุปผลการดำเนินงานลูกเสือ วิสามัญเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เพื่อใช้ประกอบในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ของวิทยาลัย และวิทยาลัยมีการรายงานข้อมูลบุคลากรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ประกอบด้วย จำนวนลูกเสือวิสามัญ จำนวนผู้บังคับบัญชาลูกเสือวิสามัญเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น กับวิทยาลัยมีการรายงานด้านบริหารจัดการ การดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมสำคัญทางลูกเสือในช่วงปี เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยภัทร จินสุทธิ์ และคณะ (2563 : 51 - 52) เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหาร คือ สถานศึกษามอบหมายหน้าที่การรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือทุกสิ้นปีการศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ การแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา การรายงานการจัดกิจกรรมลูกเสือที่สำคัญต่อผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับลูกเสือ บุคลากรภายในสถานศึกษา การนิเทศติดตามการรายงานกิจกรรมลูกเสือภายในสถานศึกษาและมีการรายงานการจัดกิจกรรมลูกเสือที่สำคัญต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจำปีการศึกษา

2. ผลการหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี จากการศึกษาสรุปได้ว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) วางแผน (Plan) ประกอบด้วย (1.1) สภาพปัจจุบันการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญ (1.2) กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมกัน (1.3) ผู้บริหารกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา ไต้ะหนู (2559 : 125 - 127) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจการลูกเสือกับการเป็นพลเมืองดีใน โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดเมืองพัทยา ผลการวิจัยพบว่า ระดับกิจกรรมลูกเสือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จัดกิจกรรมส่งเสริม และกระตุ้นให้ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านวินัยทางสังคม และด้านความซื่อสัตย์สุจริต จัดกิจกรรมส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามวิถีประชาธิปไตย การช่วยเหลือโรงเรียนและชุมชนในการดูแลรักษาความสะอาด และฝึกความรับผิดชอบต่อสังคม และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชัช ต้องใจ (2555 : 92 - 95) เรื่อง กระบวนการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้ง 4 ด้าน ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือตามวงจรคุณภาพ PDCA ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แยกตามรายด้าน มีการวางแผนกระบวนการบริหาร (Plan) ดีมากทุกด้าน มีการปฏิบัติ (Do) ในระดับมากทุกด้านยกเว้น ด้านการจัดมวลกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปฏิบัติตามแผน (Do) ประกอบด้วย (2.1) ส่งครูเข้ารับการอบรม พัฒนา (2.2) จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (2.3) ส่งเสริมวัสดุ อุปกรณ์การสอน (2.4) องค์กรความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของหัสพระชัย ภูวงค์ และสิทธิชัย ต้นศรีสกุล. (2563 : 193 - 195) เรื่อง การศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ของศูนย์

พัฒนาครอบครัวในชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า แนวปฏิบัติที่ดีของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีส่งผลต่อแนวปฏิบัติที่ดี ของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้าง ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ ศิริวารินทร์ (2557 : 99 - 101) เรื่อง แนวทางการบริหารงานกองลูกเสือสามัญใน โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า งานหลักสูตรและการเรียนการสอน โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ มีการจัดทำแผนการสอนเป็นรายสัปดาห์ โรงเรียนมีการเปิดและปิดประชุมกองลูกเสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของเซวี่ และ แวนเคลฟ (Sesow and Vancleaf. 1988 : 29 - 32) เรื่อง Social Studies and Youth Organizations: Partners in the Development of Civic Responsibility and Action ผลการวิจัยพบว่า แผนการสอนสังคมศึกษาจะได้ดี ต้องให้นักเรียนปฏิบัติตนให้เป็นพลเมืองดี มีพฤติกรรมค่านิยม มีการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ได้ดี ทั้งเด็กในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยให้เขาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งทางสมาคม YMCA ได้จัดให้มีโครงการกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางประชาธิปไตย ครูในโรงเรียนและผู้บริหาร ต้องยอมรับว่า เด็กที่อยู่นอกระบบโรงเรียนนั้นจะต้องจัดกิจกรรมสนองความต้องการของเขาด้วย เช่นเดียวกับการฝึกความเป็นผู้นำของเด็กในระบบโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี มีส่วนช่วยได้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเมอร์ลิลอน (Moreillon. 1990 : 36 - 44) ได้นำเสนอผลงานเรื่อง Scouts Servng the Case of Literacy, Lassons. International Bereau of Education. เกี่ยวกับการลูกเสือโลก ได้ขยายออกไป ในขบวนการคนหนุ่มอย่างกว้างขวางทั่วโลก จุดหมายของการลูกเสือ คือ การช่วยเหลือในด้านสุขภาพร่างกาย สติ ปัญญา สังคม และการพัฒนาจิตใจของคนหนุ่ม การร่วมมือกันพัฒนาเป็นส่วนหนึ่งของ โปรแกรมการฝึกอบรมลูกเสือ จึงมีอาจหลีกเลี่ยงการทำทายเกี่ยวกับการรณรงค์การรู้หนังสือได้ หากได้มีการฝึกอบรมและการจัดการที่ดี ลูกเสือสามารถจัดโปรแกรมการรู้หนังสืออย่างกว้างขวาง ซึ่งพวกเขาได้จัดให้มีการอบรมการเรียนรู้หนังสือ มีศูนย์การศึกษา การฝึกอบรมด้านวิชาชีพและโปรแกรมอื่น ๆ อีกมากมาย พวกลูกเสือได้เข้ารับการอบรมในขั้นสูงขั้น และได้ใช้ทักษะในการเรียนรู้หนังสือ (3) เสริมแรง (Reinforcement) ประกอบด้วย (3.1) นิเทศติดตาม สร้างขวัญกำลังใจ (3.2) การให้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ต่อยอด (3.3) สร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งขั้นตอนปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นตอนเสริมแรง (Reinforcement) สอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยา ท้าวพัฒนา และคณะ (2559 : 225) เรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาจังหวัดพิจิตร

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

- 1) การเตรียมการและการวางแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการประชุมผู้บริหาร ครู นักเรียน มีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ครูและนักเรียน มีการวางแผนจัดสรร งบประมาณ กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม
- 2) การดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ในแผนการเรียนรู้อ มีการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในแผนการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนที่ 2 การดำเนินโครงการกิจกรรมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีการจัดตั้งหลายโครงการ และกิจกรรมหลายอย่างให้นักเรียนเข้าร่วม
- 3) การประเมินติดตามผลพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยการตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานด้วยการประเมินผลเป็นระยะ ๆ
- 4) การปรับปรุงดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นการกำหนดแนวทางแก้ไขและส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ผู้บริหาร รองผู้บริหาร ต้องนิเทศกำกับ ติดตามแก้ไขข้อบกพร่อง พัฒนาและสร้างความเข้าใจกับครู โดยให้ทุกคนได้ตระหนัก และร่วมมือ ร่วมใจกันคอยดูแลกำกับ ติดตาม ในการทำโครงการครูต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของรวิ เต็มวนารวรรณ (2563 : 71 - 72) เรื่อง การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับไต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานลูกเสือ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุน บุคลากรลูกเสือ รวมทั้งนิเทศติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมลูกเสือ ในโรงเรียน และส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้กำกับลูกเสือต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งด้านคุณวุฒิและการวางแผนกิจกรรม ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับการบริหารการเงินของกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ด้านการจัดมวลดูกเสือ โรงเรียนควรมีการฝึกอบรม ให้ความรู้ ความสามารถในการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือผู้อื่น กระทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรัก สามัคคี ความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่น รวมทั้งจัดกิจกรรมโครงการให้บริการชุมชน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา (4) สร้างเครือข่าย (Networking) ประกอบด้วย (4.1) PLC (4.2) แลกเปลี่ยน บุคลากร ทรัพยากร (4.3) ทำกิจกรรมร่วมกัน และ (5) สร้างความภาคภูมิใจ (Create pride) ประกอบด้วย (5.1) เผยแพร่ผลงาน รายงานผล (5.2) ประเมินมาตรฐานงานลูกเสือวิสามัญ ซึ่งขั้นตอนสร้างเครือข่าย (Networking) และขั้นตอนสร้างความภาคภูมิใจ (Create pride) สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญชัย ชุ่มเมืองเย็น (2555 : 88 - 89) เรื่อง การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการรายงานกิจการลูกเสือ สถานศึกษาควรรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นรูปเล่ม (SAR) นำเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่ ทุก ๆ สิ้นปี

ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบงานลูกเสือได้รับการอบรม พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ในส่วนขั้นตอนประเมินมาตรฐานงานลูกเสือ วิสามัญสอดคล้องกับงานวิจัยของรวิชัย ต้องใจ (2555 : 92 - 95) เรื่อง กระบวนการบริหารการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จังหวัด เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการบริหารกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้ง 4 ด้าน ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านการจัดมวล กิจกรรมลูกเสือตามวงจรคุณภาพ PDCA ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินกิจกรรมการประเมินผล (Check) การนำผลประเมินมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาในครั้งต่อไป (Action)

3. ผลการประเมินรูปแบบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือ วิสามัญทั้ง 5 ขั้นตอนและองค์ประกอบการดำเนินงานของแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี พบว่า ผลการประเมินรูปแบบแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อย พบว่า ด้าน ความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ด้านความมีประโยชน์ และความ เป็นไปได้ ตามลำดับ สอดคล้องกับแนวคิดของอุทุมพร จามรมาน (2541 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมาย สำคัญของการสร้างรูปแบบเพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการ ตรวจสอบรูปแบบนั้น อาจจะใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิง ปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ ซึ่งอาจใช้ ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ และสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2549 : 54 - 56) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบรูปแบบ ด้วยการประเมินคุณภาพตามที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการ ประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบแนวปฏิบัติ ประกอบด้วยมาตรฐาน คุณภาพรูปแบบการบริหาร 4 ด้าน ดังนี้ (1) ความถูกต้อง (Accuracy) (2) ความเหมาะสม (Propriety) (3)ความเป็นไปได้ (Feasibility) (4) ความเป็นประโยชน์ (Utility) ซึ่งการตรวจสอบ รูปแบบแนวปฏิบัติเป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ สามารถ นำไปใช้ในการบริหารให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและเผยแพร่ต่อไปได้ สอดคล้องกับ งานวิจัยของหทัยภัทร จินสุทธิ และคณะ (2563 : 51 - 52) เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบบริหาร

กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

การวิจัยเรื่อง แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการพัฒนาเป็นคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี และปรับปรุงคุณภาพการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการดำรงชีวิต ในปัจจุบัน สามารถนำคู่มือไปเผยแพร่ให้สถานศึกษาของอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรีนำไปใช้ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรีสร้างความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดี ในการพัฒนากิจการลูกเสือให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยการทดลองใช้แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ทราบผลวิจัยจากการนำแนวปฏิบัติไปทดลองใช้ กับสถานศึกษา
2. ควรมีการประเมินผลการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรีหลังการนำคู่มือแนวปฏิบัติที่ดีไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี ที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งานจริง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี